

yapım işi sözleşmesinin
imzalandığı dava dışı
yüklenici şirketin bu
sözleşme kapsamında
kullanılacak boruların satın
alınması amacı ile
davacılarla anlaşma
imzaladığı bu anlaşma
uyarınca davacıların
yükleniciye satacağı borulara
karşılık yüklenicinin 4 ayrı
kalemde toplam *tutarında
temlikname tanzim ederek iş
sahibinden doğmuş ve doğacak
bu miktardaki alacağı talepli
dava kararı

15. Hukuk Dairesi

2017/717 E. , 2017/2237 K.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Ticaret Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hüküm davacılar ile fer'i müdahil vekillerince temyiz edilmiş, davacılar vekili tarafından duruşma istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen günde davacılar vekilleri Avukat ... ve Avukat ... ile davalı vekilleri Avukat ... ve Avukat ... ile fer'i müdahil vekili Avukat ... geldi. Temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan taraflar avukatları dinlendikten sonra vaktin darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmıştı. Bu kere dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanıp kısmen temlik edilen iş bedeli alacağının temlik alacaklılarınca tahsili istemine ilişkindir. Mahkemece davanın reddine dair verilen karar, davacılar ve fer'i müdahil vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Davada, dava dışı yüklenici Çolakoğlu İnşaat A.Ş. ile davalı... arasında Konya-Isparta Doğalgaz İletim Hattı yapımı için 13.12.2002 tarihli sözleşmenin imzalandığı, dava dışı yüklenici şirketin bu sözleşme kapsamında kullanılacak boruların satın alınması amacı ile davacılarla anlaşma imzaladığı, bu anlaşma uyarınca davacıların yükleniciye satacağı borulara karşılık yüklenicinin 4 ayrı kalemde toplam 39.807.750,00 USD tutarında temlikname tanzim ederek iş sahibinden doğmuş ve doğacak bu miktardaki alacağını davacılara temlik ettiği, bu temliknamelerin davalı... 'a tebliğ edildiği, davalı... tarafından bu temliknamelere istinaden 29.694.359,98 USD'nin davacılara ödendiği, ancak bakiye temlik alacağı 10.113.399,02 USD'nin ödenmediği belirtilerek ödenmeyen bakiye temlik alacağının davalıdan tahsili istenilmiştir.

Davalı iş sahibi, dava dışı yüklenici ile 21.10.2004 tarihli protokol yaptığını, bu protokol gereğince işi gerçekleştirebilmek için yüklenici nam ve hesabına ödemeler

yaptığını,

bu ödemelerin hakedişlerden tenzili gerektiğini, protokol gereği yapılan ödemeler düşüldüğünde yüklenici adına hakediş doğmadığını ve temliklerin konusuz kaldığını ileri sürerek davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

Dava dışı fer'i müdahil yüklenici ile davalı iş sahibi... arasındaki sözleşmede yer alan tahkim şartına dayanılarak hakemde yüklenici tarafından... aleyhine alacak davası, iş sahibi... tarafından da yüklenici aleyhine yine hakemde karşı dava şeklinde alacak davası açılmıştır. Hakemde açılan alacak davasında yüklenici diğer talepleri yanında, temlik ettiği alacaklardan ödenmeyen kısım ile kesin hesaba ilişkin alacak taleplerinde bulunmuştur.

Temlik alacaklıları olan davacılar tarafından iş sahibi... aleyhine açılan temlik edilen alacağın tahsili istemli davada mahkemece davanın reddine dair verilen 23.12.2006 tarihli ilk kararın taraflarca temiyz edilmesi üzerine Dairemizin 26.06.2008 gün ve 2007/3324 Esas, 2008/4294 Karar sayılı ilâmı ile dava dışı yüklenici ile davalı iş sahibi arasında hakemde görülen davadan ve sonradan konusuz kaldığından esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilen Kadıköy 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2006/602 Esasına kayıtlı sıra cetveline itiraz ve kayıt kabul davasından söz edilerek, bu dava dosyalarında dava konusu ile ilgili kesin hesap çıkartılarak alacak-borç ilişkisinin belirleneceği, bu nedenle bu davaların sonuçlanıp kesinleşmesi beklenerek temlik tarihi itibarıyla davalının def'i ve itirazlarında haklı olup olmadığının değerlendirilmesi ve bu suretle davanın sonuçlandırılması gerektiği belirtilerek bozulmuştur.

Tahkim şartına dayalı olarak yüklenici tarafından hakemde açılan alacak ve iş sahibi tarafından açılan karşı dava sonucunda hakem kurulunca 22.03.2011 tarihinde karar verilmiş, hakem davasının 13.06.2005 tarihinde ve temliklerden sonra açıldığı, davadan önce alacağı başkasına temlik eden (eski) alacaklının alacak davası açamayacağı, yüklenici şirketin hakedişlerle doğan alacaklarını 2003-2004 tarihlerinde temlik etmiş olduğu, bu nedenle yüklenicinin temlikler üzerinde aktif

husumet ehliyeti bulunmadığı gerekçesiyle hakem kararının hüküm fıkrasının 2. maddesinde yüklenicinin 10.876.562,39 USD temlik tutarı ile ilgili talebinin reddine karar verilmiştir. Hakem kararının hüküm fıkrasının 22. maddesinde, yüklenici şirketin kesin hesaba ilişkin talepleriyle ilgili olarak hakemlerce yüklenicinin 14.979.731,18 USD alacağı olduğu kabul edilmiş, hüküm fıkrasında yüklenici alacağının hesap şekli de gösterilmiştir. Yüklenici alacağı ile ilgili hesaplamada yüklenicinin temlik ettiği kısım hesaba katılmamış ve hakemlerce tasfiye kesin hesabı hak edilen imalât bedeline göre değil, iş sahibinin yaptığı ödemeler esas alınarak 16 nolu hakediş bedeli dahil olmak üzere yükleniciye ödenen 41.831.096,75 USD ile iş sahibinin protokol kapsamında yüklenici nam ve hesabına yapmış olduğu 18.577.480,41 USD toplamı olan 60.401.577,16 USD işin maliyet bedeli olarak kabul edilmiştir. Hakem kararının iptâli için yüklenici ve iş sahibi tarafından ayrı ayrı açılan ve birleştirilerek görülen davalarda, 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu'nun 15. maddesinde yazılı sınırlı iptâl sebepleri dikkate alınarak inceleme yapıldığından mahkemece kesin hesap alacağıyla ilgili denetleme yapılamadığı gibi hakem kararının iptâli davası sonucunda verilen kararın temyizi üzerine Yargıtay'ca da denetleme

Milletlerarası Tahkim Kanunu'nun 15. maddesindeki iptâl nedenleriyle sınırlı olarak yapılmıştır. Hakem kararının iptâli istemiyle... tarafından açılan asıl davanın reddine, yüklenici tarafından açılan birleşen davanın ise feragat nedeniyle reddine karar verilmiş ve ... 7. Asliye Ticaret Mahkemesi'nce 16.05.2012 tarihinde verilen bu karar Dairemizin 13.09.2012 tarih ve 2012/4389 Esas, 2012/5773 Karar sayılı ilâmıyla onanarak kesinleşmiştir.

Mahkemece eldeki temyize konu davada, 26.06.2008 tarihli Dairemizin bozma ilâmına uyularak verilen 22.10.2013 tarihli kararda davanın kabulü ile 10.113.390,02 USD alacağın davalıdan tahsiline karar verilmiş, bu kararın davalı tarafından temyizi üzerine Dairemizin 27.01.2015 günlü ve

2014/4950 Esas, 2015/423 Karar sayılı ikinci bozma ilâmında, hakem heyetince kesin hesap alacağı olarak belirlenen 14.979.731,18 USD alacaktan 10.113.390,02 USD temliknamelerden bakiye bedelin mahsubu ile 4.886.341,16 USD kesin hesap alacağının hakemlerce iş sahibinden tahsili ile yükleniciye verilmesine karar verilmesi gerekirken 14.979.731,18 USD alacağına hükmedildiği, yukarıda açıklanan Milletlerarası Tahkim Kanunu'nun 15. maddesinden söz edilerek hakem kararının iptâli davasında yapılan sınırlı inceleme nedeniyle bu husus incelemediğinden iptâl davası reddedilip, bu kararın onanması sonucu hakem kararının kesinleştiği, hakem heyetince yüklenici lehine tahsile karar verilen 14.979.731,18 USD alacağın içinde temliknamelerden bakiye olup eldeki davaya konu edilen 10.113.390,02 USD iş bedelinin de bulunduğu, bu nedenle eldeki davanın reddi gerektiği belirtilmiş ise de; daha sonra davacılar ile davacılar yanında fer'i müdahil olarak davaya katılmak isteyen yüklenici Çolakoğlu İnşaat A.Ş.'nin karar düzeltme istemi üzerine Dairemizin 17.03.2016 tarih ve 2015/2872 Esas, 2016/1739 Karar sayılı ilâmı ile kaldırılan bu 27.01.2015 tarihli bozma ilâmındaki değerlendirmenin, kesinleşen 22.03.2011 tarihli hakem kurulu kararının 2. maddesindeki yüklenicinin temlik ettiği alacaklar üzerinde aktif husumet ehliyeti kalmadığından yüklenicinin 10.876.562,39 USD temlik ettiği alacak ile ilgili talebinin reddine dair kararı gözden kaçırılarak yapıldığı anlaşılmıştır. Gerçekten yukarıda da değinildiği gibi hakem kararının hüküm fıkrasının 2. maddesinde yüklenici Çolakoğlu İnşaat A.Ş.'nin temlikler üzerinde aktif husumet ehliyeti bulunmadığı gerekçesiyle yüklenicinin 10.876.562,39 USD temlik ettiği alacakla ilgili talebinin reddine karar verilmiş, hakem kararının gerekçe kısmının 142. sayfası ve devamında tablo halinde yüklenicinin temlik ettiği alacak tutarları gösterilmiş, yüklenicinin hakedişlerindeki alacaklarını temlik ettiği için temliklerle ilgili hakkı kalmadığı dava hakkının temellük edenlere geçtiği açıkça belirtilmiştir.

Bu durumda hakem kararının hüküm fıkrasının 2. ve 22. maddeleri ve gerekçe kısmı birlikte değerlendirildiğinde

kesinleşen hakem kararında temlik edilen alacak miktarı hesaplama dışında bırakıldığından, mahkemece yüklenici tarafından davacılara temlik edilip ödenmeyen dava konusu alacakla ilgili fer'i müdahil yüklenicinin temlikin davalı iş sahibine bildirilmesinden sonra hakettiği iş bedeli alacağı olup olmadığı ve miktarı konusunda uzman bilirkişi kurulundan denetime elverişli ve gerekçeli rapor alınıp değerlendirilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın reddine karar verilmesi doğru olmamış, kararın bozulması uygun bulunmuştur.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün temyiz eden davacılar ve fer'i müdahil yararına **BOZULMASINA**, 1.480,00 TL duruşma vekâlet ücretinin davalıdan alınarak Yargıtay'daki duruşmada vekille temsil olunan davacılara verilmesine, ödedikleri temyiz peşin harçlarının istek halinde temyiz eden davacılar ve fer'i müdahile geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 25.05.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.